

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26809,Konferencja-naukowa-Ludowa-wladza-z-perspektywy-powiatu-Kepno-i-okolice-w-latach.html>
02.03.2026, 22:44

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „»Ludowa« władza z perspektywy powiatu. Kępno i okolice w latach 1945-1956” – Kępno

29.11.2006

Łódzki Oddział Instytutu Pamięci Narodowej, Towarzystwo Miłośników Ziemi Kępińskiej, Urząd Miasta i Gminy Kępno oraz Starostwo Powiatowe w Kępnie zorganizowały konferencję naukową poświęconą ziemi kępińskiej w latach 1945-1956. Patronat medialny nad imprezą objął „Tygodnik Kępiński”.

Spotkanie, na które przybyło blisko 200 osób, otworzyła Krystyna Sumisławska, prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Kępińskiej. Następnie głos zabrali Piotr Psikus, burmistrz Kępna i Jerzy Trzmiel, starosta kępiński. Mówili o genezie konferencji służącej zbliżaniu się do prawdy na temat dziejów najnowszych regionu. Marek Drużka, dyrektor Oddziału IPN w Łodzi wprowadził w zagadnienie instalowania się władzy „ludowej” w Polsce oraz przypomniał o roli IPN w pokazywaniu mechanizmów, struktur i metod działania aparatu bezpieczeństwa PRL. Nawiązał do wydarzeń tzw. „krwawej nocy kępińskiej” w październiku 1945 r., gdy bezpieka dokonała bezprawnej egzekucji 7 osób. Łódzki oddział IPN prowadzi śledztwo w tej sprawie, w grudniu 2006 r. w IV tomie „Aparatu Represji w Polsce Ludowej 1944-1989” ukaże się artykuł dr. Jerzego Bednarka poświęcony tym wydarzeniom.

Doskonałym wstępem do pozostałych wystąpień był referat Henryka Tyszkiewicza z TMZK, dotyczący sytuacji politycznej w Kępnie w latach powojennych, opracowany na bazie archiwaliów IPN w Poznaniu. Właśnie tak to wszystko pamiętam – komentował uczestnik spotkania. Kolejne wystąpienie dotyczyło kwestii narodowościowych na terenie powiatu. Dr Janusz Wróbel z OBEP IPN w Łodzi wskazał na odsetek ludności zewangelizowanej, który pojawił się na obszarze powiatu Kępińskiego po 1918 r. (10 tys. osób, 40% wszystkich osób z Volkslisty z tego obszaru), na represje, którym nowa władza poddawała volksdeutców, często niezależnie od grupy, w jakiej dana osoba się znalazła oraz czynników, które decydowały o podpisaniu listy narodowościowej. Powodowało to żal byłych volksdeutców (do końca 1946 r. nieprawnie odebrano 2 tys. gospodarstw) oraz niepewne położenie repatriantów, których na ich miejsce osiedlano. Podkreślono też różnice w liczbie volksdeutców podawanych w oparciu o źródła niemieckie w porównaniu z danymi PUBP, który je znacznie zawyżał. O konspiracji poakowskiej w regionie opowiedziała Agnieszka Łuczak z OBEP IPN w Poznaniu. Uczestnicy konferencji zapoznali się z warunkami działania oddziału partyzanckiego kaprała Franciszka Olszówki „Otta”. Dr Jerzy Bednarek (OBUiAD IPN w Łodzi), przedstawił Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Kępnie (1945-1954). Prezentacja zdjęć i sylwetek kolejnych szefów tego urzędu wzbudziła ogromne zainteresowanie zgromadzonych, podobnie jak przykładowe charakterystyki funkcjonariuszy dopuszczających się kradzieży, pijaństwa czy niekompetencji, pobłażliwie traktowanych przez przełożonych i nie przekreślających drogi do „kariery”. Przedstawiono także

sytuację duchowieństwa katolickiego w regionie (Joanna Żelazko z OBEP IPN w Łodzi), procesy członków organizacji niepodległościowych z Kępińskiego przed sądami wojskowymi (Rafał Leśkiewicz z OBUiAD IPN w Poznaniu), działalność obozu pracy w Skoroszowie (Marian Lorenz z TMZK) oraz materiały do dziejów powiatu w latach 1945-1956 w zasobach Archiwum Państwowego w Kaliszu (Karol Paterski z APK).

W ramach dyskusji towarzyszącej wystąpieniom najżywsze poruszenie wywoływała kwestia liczby mieszkańców Kępińskiego, którzy podpisali niemiecką listę narodowościową oraz zagadnienia „krwawej nocy kępińskiej” z 1945 r., którymi interesowała się zwłaszcza licznie zgromadzona rodzina Stefana Drogiego, jednej z ofiar tamtych wydarzeń. Na konferencji obecny był Andrzej Grzyb, poseł na Sejm z okręgu kaliskiego. Powiedział kilka słów na temat związków historycznych i administracyjnych powiatu kępińskiego i ostrzeszowskiego, podkreślił, że wygłaszane referaty uwiarygadniają wspomnienia.

Na przyszły rok zapowiedziano wydanie materiałów pokonferencyjnych. Organizatorzy konferencji nie wykluczają organizacji kolejnego spotkania.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Łódź

„LUDOWA” WŁADZA

Z PERSPEKTYWY POWIATU

KĘPNO I OKOLICE W LATACH 1945 - 1956

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU
ODDZIAŁ W ŁODZI

BURMISTRZ MIASTA I GMINY KĘPNO

STAROSTA KĘPIŃSKI

PREZES TOWARZYSTWA
MIŁOŚNIKÓW ZIEMI KĘPIŃSKIEJ

29 listopada 2006 r.
Kępno, sala konferencyjna „Kamiński”,
ul. Księdza Piotra Wawrzyniaka 34

Tygodnik
Kępiński

